

manželů, aby pozůstalý manžel ji převzal, pokud ovšem tomu neodporují ustanovení poslední vůle zůstavitele, satební nebo dědické smlouvy. Tím způsobem může zase hospodářská a právní jednotka v rukou pozůstalého manžela býti utvořena. V souzeném případě však již není pozůstalý manžel vlastníkem druhé polovice nemovitosti, a jiní spolumajitelé a dědicové (než manžel) nemohou z ustanovení § 14 cit. zákona odvozovati nápadnické právo. Výklad ten není v rozporu s § 3 z. z. čís. 68/08 pro Čechy, neboť § 14 upravuje zvláštní případy, kdežto použití zásad v § 3 vyslovených předpokládá, že jde o rolnický statek neomezeně podrobený předpisům tohoto zákona.

Čís. 15380.

K §§ 63 a 67 vyr. ř.

Vymáhání vyrovnacích splátek na vyrovnacím ručiteli.

Kdy a kterých vyrovnacích splátek se může vyrovnací věřitel domáhati na vyrovnacím ručiteli exekucí podle § 63 vyr. ř. a kdy a kterých splátek žalobou.

Ztráta lhůt pro nesplnění vyrovnání vyrovnacím dlužníkem nastává proti vyrovnacímu ručiteli jen, když to bylo zvlášť ujednáno.

(Rozh. ze dne 10. září 1936, Rv I 41/34.)

Žalující firma přednesla, že vyrovnací dlužník, ač byl upomenut doporučeným dopisem, nezaplatil dlužnou třetí vyrovnací kvotu v 8denní lhůtě k tomu mu dané a že důsledkem toho oživila podle § 67 vyr. ř. celá vyrovnací pohledávka. Poněvadž se za její zaplacení zaručila manželka dlužníka jako rukojmí a plátce, domáhá se žalující na ní zaplacení celé vyrovnací pohledávky (po srážce zaplacených prvních dvou vyrovnacích kvot) s úroky z prodlení. **P r v ý s o u d** uznal částečně podle žaloby. **O d v o l a c í s o u d** žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobce spatřuje právní mylnost v názoru odvolacího soudu, že může-li vyrovnací věřitel pro svou pohledávku za vyrovnacím ručitelem vésti exekuci na základě exekučního titulu podle § 63 vyr. ř., je zbytečné, by se domáhal žalobou dalšího exekučního titulu pro tuto pohledávku, a že učiní-li tak, jest jeho žalobu již z tohoto důvodu zamítnouti jako bezdůvodnou. Leč tento názor odvolacího soudu jest správný a jest ve shodě s rozhodnutím nejvyššího soudu čís. 13937 Sb. n. s., na něž se pro stručnost odkazuje. Odvolací soud pochybil ovšem v tom, že z uvedeného důvodu zamítl žalobu co do celé vyrovnacím dlužníkem dosud nezaplacené částky 2.187 Kč 50 h. Ustanovením § 63 vyr. ř. byl utvořen nový exekuční titul, na jehož základě lze vésti exekuci uhrazo-

vací pro vyrovnací splátky podle obsahu vyrovnání již dospělé a exekuci zajišťovací pro vyrovnací splátky podle obsahu vyrovnání ještě nedospělé, osvědčí-li věřitel nebezpečí naznačené v § 63 (1) vyr. ř. Zákon však v § 63 vyr. ř. nestanoví, že nebyla-li zapravena vyrovnací splátka již dospělá, lze na základě tohoto exekučního titulu vésti uhrazovací exekuci také pro ostatní splátky, jež podle obsahu vyrovnání ještě nedospěly. To neplyne ani z ustanovení § 67 vyr. ř., ježto nehledí-li se ani k tomu, že ustanovení § 63 vyr. ř. neposkytuje výhody dlužníkovi, nýbrž věřitelům, oživne nesplněním vyrovnání sice celá pohledávka, a to i s případným exekučním titulem, ale tím se nic nemění na obsahu vyrovnání, natož na dospělosti jednotlivých vyrovnacích splátek. A proto i v takovém případě může vyrovnací věřitel vésti exekuci na základě exekučního titulu podle § 63 vyr. ř. jen k vydobytí vyrovnacích splátek, které podle obsahu vyrovnání již dospěly, a trvá-li na ztrátě lhůt a na okamžitém zaplacení i těch splátek, které podle obsahu vyrovnání ještě nedospěly, a nemá-li pro ně exekučního titulu z doby před vyrovnáním, nezbyvá mu, než aby si pro ně opatřil exekuční titul žalobou, kterou v tomto případě nelze zamítnouti jako zbytečnou. Byly-li tedy zažalovány proti vyrovnacímu dlužníku nebo ručiteli vyrovnací splátky, jest vždy zjistiti, zda zažalované vyrovnací splátky podle obsahu vyrovnání již dospěly. Rozhodujícím v tomto směru není den podání žaloby, nýbrž den vynesení rozsudku soudu první stolice. Byly-li v tento den vyrovnací splátky již dospělé, může vyrovnací věřitel k jejich vydobytí vésti exekuci podle § 63 vyr. ř. a nepotřebuje jejich přísudku rozsudkem. Důvodnost žalobního nároku, která tu byla při podání žaloby, ale před vynesením rozsudku již pominula, nemůže tu dojíti výrazu ve výroku rozsudku o věci samé, nýbrž jen ve výroku o útratách. To plyne i z ustanovení § 406 c. ř. s., které obsahuje všeobecnou zásadu, že stačí, ale jest také nezbytné, by důvodnost žalobního nároku a předpoklady jeho právní ochrany tu byly v době, kdy se vynáší rozsudek (srov. Sb. n. s. čís. 6631, 7414, 8468). V souzené věci se žalobce domáhal na žalované jakožto vyrovnací ručitelce žalobou podanou dne 18. července 1932 zaplacení 3.586 Kč 50 h, připadající na posledních pět vyrovnacích splátek, jeho dovolání však se týká již jen posledních tří splátek v úhrnné částce 2.187 Kč 50 h. Tyto splátky dospěly podle obsahu potvrzeného vyrovnání dne 15. prosince 1932, 15. března 1933 a 15. června 1933, tedy všechny po podání žaloby, ale jen jedna po vynesení rozsudku soudu první stolice dne 27. března 1933. Zamítací důvod, jehož použil odvolací soud, dopadá tudíž jen na částky připadající na dvě splátky dospělé dne 15. prosince 1932 a 15. března 1933, nedopadá však na částku připadající na poslední splátku dospělou dne 15. června 1933. V tomto směru neměla žaloba býti zamítnuta jako zbytečná, nýbrž jen proto, že žalobní nárok nebyl ještě dospělý. Mylný jest totiž právní názor žalobcův, že prý nesplněním vyrovnání hlavním dlužníkem nastala podle § 67 vyr. ř. ztráta lhůt i proti vyrovnacímu ručiteli. Ustanovení § 67 vyr. ř. stanoví jen ztrátu výhod z vyrovnání na straně vyrovnacího dlužníka a pokud jde o vyrovnacího ručitele, stanoví § 67

vyr. ř. jen, že práva vyrovnacího věřitele proti němu zůstávají obživnutím pohledávky za vyrovnacím dlužníkem nedotčena. Z toho plyne, že proti vyrovnacímu ručiteli nastane nesplněním vyrovnání ztráta lhůt jen, bylo-li to s vyrovnacím ručitelem ujednáno, čehož zde nebylo, neboť žalovaná přistoupila k závazku hlavního dlužníka jako rukojmí a plát-kyně s tím, že zaplatí celou kvotu v příslušných splátkách, kdyby hlavní dlužník tak neučinil. Z toho plyne, že se ztráta lhůt, nastalá nesplněním vyrovnání, na žalovanou nevztahuje, neboť podle § 1353 obč. zák. nemůže rukojemství býti rozšiřováno dále, než se rukojmí výslovně prohlásil. Rozhodnutí odvolacího soudu, jímž byla žaloba zamítnuta co do celé ještě zbývající částky 2.187 Kč 50 h, jest tudíž v podstatě správné, byť i žaloba měla co do částky 797 Kč 05 h, připadající na splátku dospělou teprve dnem 15. června 1933, býti zamítnuta z jiného důvodu, než kterého použil odvolací soud, totiž proto, že tato částka nebyla v době vynesení rozsudku soudu první stolice ještě dospělá. Pokud jde o úroky z prodlení ze splátek dospělých dne 15. prosince 1932 a 15. března 1933, jež nejsou kryty exekučním titulem a v příčině nichž žaloba tudíž nebyla zbytečná, bylo žalobu zamítnouti proto, že tento nárok byl v žalobě opřen o ztrátu lhůt, která však, jak doličeno, proti žalované nenastala.

Čís. 15381.

Kdy se může číšník, jemuž živnostenské společenstvo připojilo na vysvědčení vydané mu zaměstnavatelem dodatek, že neuznává vysvědčení to pro nesprávná data v něm uvedená, na společenstvu domáhati náhrady škody proto, že mu bylo znemožněno najíti si další zaměstnání.

(Rozh. ze dne 10. září 1936, Rv I 1574/34.)

Žalobce (číšník) se na žalovaném společenstvu domáhá náhrady škody způsobené mu dodatkem na jeho vysvědčení, že společenstvo neuznává vysvědčení to pro nesprávná data v něm uvedená; pro tento dodatek bylo mu zabráněno najíti si ihned další vhodné místo číšníka a ušel mu tím výdělek v zažalované výši. Nižší soudy žalobu zamítly.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

V odvolání opírá žalobce nárok na náhradu škody jen o to, že žalované společenstvo připojivši na pracovní vysvědčení, vydané žalobci jeho zaměstnavatelem Josefem H., dodatek: »— jelikož data v uvedeném vysvědčení jsou nesprávná, vysvědčení to se neuznává« — učinilo toto vysvědčení bezcenným a znemožnilo žalobci dosažení zaměstnání číšníka, takže mu ušla odměna, kterou by za svoji číšnickou práci byl v zaměstnání dostal. Uplatňuje tudíž žalobce jako důvod náhrady škody